

Заслаўскія зборы

Інтэрнэт-газета ДУ «ГКМЗ «Заслаўе»

№27 ліпень 2022 г.

У НУМАРЫ

Навіны

Кніга водгукаў

Нашы дываны ў Мінску

У музеі тэлеканал “АНТ”

Выстава “Заслаўскі альбом”

Успаміны і персаналіі

Навуковая праца

Заслаўе ў беларускай культуры

Православныя іконы из фондов музея-заповедника

Навіны

Кніга водгукаў

2019

“Большое спасибо дорогие земляки, сохраняя историю, вы формируете будущее” (Астроўскія Уладзімір і Валянціна – госці з г. Ніжні Тагіл, Расійская Федэрацыя, 8 лютага).

“Vielen Dank für die interessante Führung und den freundlichen Empfang!” (“Вялікі дзякуй за цікавае суправаджэнне і сяброўскі прыём!”, Andre Kusto, Швейцарыя (Schweiz), 8 лютага).

“Чудесный музей в чудесном городе, в котором дух старины чувствуется на каждом шагу. Спасибо всем, кто заботится о сохранности белорусского наследия. Глубокий вам поклон!” (Дзіна з г. Брэст, 9 лютага).

“Вельмі ўдзячны супрацоўнікам музея за інфарматыўную экскурсію. Экспазіцыя музея па-сапраўднаму каштоўная. З задавальненнем (урэшце) наведаў гэты гістарычны горад/месца!” (Дзмітрый Баранаў, 16 сакавіка).

“Благодарим за прекрасную экскурсию в небольшом, но очень красивом, душевном музее, великолепный рассказ экскурсоводов!!!”

Спасибо” (артысты ансамбля “Родничок” ДМШ мастацтваў №8 ім. Шырмы г. Мінска, 13 красавіка).

“Мне очень всё понравилось, всё, особенно инструменты” (Дар’я Ляшковіч, 7 гадоў, красавік).

“Было б цудоўна, каб магчыма было хоць раз на год “ажывіць” музычныя інструменты (канечне, папярэдне трохі падрамантаваць), тады б было вялікае свята – ажыўшых інструментаў музея. Дзякуй!” (каманда радыё “Марыя”, 5 мая).

*Кніга водгукаў музея-запаведніка,
якая захоўваецца ў музейна-выставачным комплексе*

“2-я школа горада Заславль, 2 “в”. Спасибо от всего класса” (29 мая).

“Спасибо Вам за замечательную выставку советских игрушек. Ребёнку в 2 года было очень интересно, а взрослому – вспомнить детство” (5 чэрвеня).

“Анна Николаевна [Харашэвіч] и Елена Вячеславовна [Пакінка]! Спасибо Вам за такой душевный приём! Очень интересно. Привет из России от Карины (Казань) и Шамс (Краснодар)” (чэрвень).

“Я играла на музыкальных инструментах и на цимбалах” (Маша, 6 гадоў, 16 ліпеня).

“Благодарны за интересные экскурсии Татьяне Орловой и Анне Гарбачёнок, всё великолепно и познавательно. Спасибо за Ваш благородный труд” (госці з Гомеля, Расіі Ізраіля: Калачынскія, Гарленка, Гольштэйны, ліпень).

“Выражаем огромную благодарность организаторам Музея. Очень познавательно. Здорово, что сохраняется знание истории края, города, страны!” (Віктар і Ірына Бугаёвы, г. Марыюпаль, Украіна, 4 жніўня).

“Uns hat es gefallen! Familie aus Deutschland” (“Нам спадабалася! Сям’я з Германіі”, жнівень).

“Культура старого города всегда интересна и поучительна” (госць з г. Мінска, жнівень).

“Pozdrowienia od inżynierów z Warszawy. Przewodniczący Mazowieckiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa” (“Віншаванні ад інжынераў з Варшавы. Старшыня Акруговай Палаты інжынераў будаўніцтва”, Roman Lulis, Рэспубліка Польшча, верасень).

“Калектыў СШ №21 г. Мінска выказвае падзяку вашаму музею і экскурсаводу Ганне [Гарбачонак] за цёплы прыём, шчырыя аповед і плённае служэнне на карысць квітнеючай Радзімы!” (5 кастрычніка).

“Очень уютный музей. Как побывали в детстве. Много знакомых вещей из прошлого. Спасибо, что вы у нас есть. Очень приятно было пообщаться с сотрудниками (смотрителем Меньковской Г.А.), тёплая, располагающая к себе атмосфера” (госці музея, 17 кастрычніка).

“Очень хороший красивый музей. У нас в Жодино такого нет” (госць з г. Жодзіна, кастрычнік).

“Огромное спасибо за экскурсию. P.S. Работники ОАО “Управляющая компания холдинга” “Минский моторный завод” (2 лістапада).

“Чудесный музей! Живой! Чудесные люди-сотрудники – всё рассказали нам – так душевно! Смотрели, слушали, танцевали... Здорово! Заряд творчества получили отличный! Г.г. Минск – Борисов; мы просто друзья-путешественники...” (2 лістапада).

Нашы дываны ў Мінску

Вядома, што Заслаўскі музей-запаведнік валодае найбагацейшай у Беларусі калекцыяй дываноў-маляванак (маляваных дываноў) і гэтым багаццем сваім ахвотна дзеліцца – прадстаўляе дываны з фондаў іншым установам для правядзення часовых выстаў, каб з імі магла пазнаёміцца як мага больш шырокая аўдыторыя зацікаўленых народнай культурай суайчыннікаў і гасцей нашай краіны.

Так, напрыклад, з 29 чэрвеня па 28 ліпеня 2022 г. у Музеі гісторыі тэатральнай і музычнай культуры (Мінск) дэманстравалася выстава “Беларуская маляванка”, якая была падрыхтавана на аснове дываноў-

маляванак з фондаў нашага музея-запаведніка, пры падтрымцы Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь.

Выстава выклікала жывую цікавасць у наведвальнікаў, аб чым сведчаць іх допісы (пасты) ў сацыяльных сетках, фотасправаздачы, відэагісторыі (сторыз), станоўчыя водгукі, падзякі. Для некаторых яна стала нагадваннем пра такую з'яву ў народнай культуры беларусаў як дываны-маляванкі, а для кагосьці – першым знаёмствам з гэтай незвычайнай маляўнічай традыцыяй нашых продкаў.

Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь
Музей гісторыі тэатральнай і музычнай культуры
Гісторыка-культурны музей-запаведнік "Заслаўе"

БЕЛАРУСКАЯ МАЛЯВАНКА

29.06.2022 - 28.07.2022

Кошт: уваходны квіток у музей

г. Мінск, зав. Музычны, 5
з 10:00 да 17:30;
Без выхадных
тэл. 326-26-67

Афіша выставы "Беларуская маляванка"

Добра, што такое супрацоўніцтва адбываецца, а яшчэ лепш – калі яно плённым чынам працягнецца і ў далейшым: музей-запаведнік заўжды імкнецца падтрымліваць добрыя памкненні калег па музейнай справе.

У музеі тэлеканал "АНТ"

29 ліпеня наш музей-запаведнік наведала здымачная група тэлеканала "АНТ" ("ОНТ") у наступным складзе: Анастасія Пахлёстава

(журналіст), Андрэй Мушавец (аператар), Максім Цімафееў (кіроўца). Мэтай здымачнай групы была падрыхтоўка матэрыяла, прысвечанага свята 1030-годдзя праваслаўя (хрысціянства) на беларускіх землях, якое было запланавана на 28 ліпеня ў Заслаўі.

Некаторыя кадры падздымаліся аператарам на гарадзішчы “Вал” – Кафедральны сабор Праабражэння Гасподня і вакольны ландшафт, але асноўны рэпартаж рабіўся ўжо на гарадзішчы “Замачак” (“Замэчак”), бо гэта месца непасрэдна звязана з пачаткамі хрысціянства на беларускіх землях: менавіта тут існавала старажытная крэпасць Ізяслаўль, у якой жылі Ізяслаў і Рагнеда – адны з першых хрысціян на Полацкіх землях, якія значна паспрыялі распаўсюджванню хрысціянства, апрача таго, менавіта па іх роднаснай лініі паходзіла Еўфрасіння Полацкая – вядомая хрысціянская падзвіжніца і асветніца. Таксама вельмі тэматычна, што на гарадзішчы “Замачак” знаходзіцца помнік 1000-годдзю Полацкай епархіі (першай хрысціянскай епархіі на Беларусі), усталяваны ў 1992 г.

Анастасія Пахлѣстава і Андрэй Мушавец, на тэрыторыі гарадзішча “Вал”

Навуковыя супрацоўнікі нашага музея-запаведніка аказалі здымачнай групе ўсю патрэбную дапамогу ў здымцы матэрыялаў на тэрыторыі адзначаных вышэй гістарычных мясцін Заслаўя. Мы шчыра ўдзячны супрацоўнікам “АНТ” за ўвагу да мінуўшчыны Заслаўя і спрыянне ў яго рэтрансляцыі шырокай аўдыторыі глядачоў дадзенага тэлеканала.

Выстава “Заслаўскі альбом”

(да 1030-годдзя праваслаўя на беларускіх землях)

45-я персанальная выстава В. Белякова

Увага! Выстава дэманструецца ў Заслаўскай гарадской бібліятэцы, па адрасе вул. Студзянецкая, 4, г. Заслаўе.

Васіль Белякоў родам з Усходняй Сібіры, скончыў геалагічны факультэт Іркуцкага дзяржаўнага ўніверсітэта, ваенную акадэмію, падпалкоўнік запасу. Жыве ў горадзе Паставы Віцебскай вобласці. З’яўляецца членам творчага саюза фатографу Беларусі, членам Беларускага саюза дызайнераў. Актыўнай выставачнай дзейнасцю займаецца з 2009 года.

Афіша выставы “Заслаўскі альбом” (аўтар афішы – І. Сабалеўская)

Дзясяткі тысяч кіламетраў пераадолеў фатограф у пошуках цікавых тэм, пабываў са сваёй фотакамерай у самых розных кутках Беларусі. Васіль мае свой асаблівы погляд на навакольны свет, імкнецца разгледзець прыроду рэчаў, адлюстраваць яе ў сваіх працах. Ён прынцыпова не выкарыстоўвае камп’ютарную апрацоўку фатаграфій, а першапачаткова знаходзіць патрэбны ракурс для стварэння кадра, можа падоўгу чакаць неабходнага натуральнага асвятлення. Гармонія архітэктуры і прыроды – вось выразна выяўленая думка кожнага здымка.

Верным свайму стылю застаўся Васіль Белякоў і пры стварэнні “Заслаўскага альбома”. У фокусе яго аб’ектыва – архітэктурныя помнікі Заслаўя, адлюстраваныя ў розныя поры года. Спаса-Праабражэнскі

кафедральны сабор (былы Кальвінскі збор) і Касцёл Нараджэння Найсвяцейшай Панны Марыі – выступаюць у якасці галоўных аб'ектаў, на якіх Васіль акцэнтуюе ўвагу. Без малога два гады збіраў фатограф матэрыял, і вось у кадры – гісторыя горада, гісторыя хрысціянства.

*Інэса Сабалеўская,
намеснік дырэктара па навуковай працы*

Успаміны і персаналіі

Працягваем друк успамінаў Аляксандра Калбаскі (пачатак у №9). Дадаткова адзначаем, што матэрыял, адлюстраваны ва ўспамінах, цэласна сфармаваўся ў 1999-2000 гг., таму не ўсе закранутыя ў ім аспекты могуць цалкам адпавядаць сённяшняму бачанню спецыялістаў музейнай справы. Матэрыял друкуецца фактычна без зменаў (або з мінімальнымі), апрача, галоўным чынам, захадаў скарачэння аб'ёму [Рэд.].

Як пачыналася

МУЗЕЙНЫ НАВІГАТАР, ЦІ ПАРАДЫ МУЗЕЙНАГА ДЫРЭКТАРА

З чаго пачынаецца аспіранту пісаць дысертацыю, а выкладчыку ўніверсітэта распрацоўваць лекцыйны курс?

Аляксандр Калбаска.

Прэзентацыя кнігі “Памяць: гісторыка-дакументальная хроніка Заслаўя”, 2000 г.

З засваення сусветнага вопыту. Колькасць інфармацыі пра музеі і музейную дзейнасць відавочна ўзрастае, асабліва ў апошнія два дзесяцігоддзі. Зразумела, што немагчыма памерамі адной кніжкі ахапіць усе аспекты і адказаць на ўсе пытанні. Відавочна таксама, што для таго, каб быць падрыхтаваным і кампетэнтным спецыялістам ў галіне музейялогіі, недастаткова ведаць толькі родную ці расейскую мову. Кампетэнтны беларускі музейны спецыяліст у наступным стагоддзі мусіць валодаць яшчэ, як мінімум, ангельскаю моваю – чаго, дарэчы, ўсё настойлівей патрабуе глабальная экспансія Інтэрнэту. Але і ў гэтым выпадку па-за ўвагаю застаюцца цікавейшыя і актуальныя працы на нямецкай і французскай мовах.

Зыходзячы з дадзенай сітуацыі і моўных абмежаванняў аўтара, прапанаваная бібліяграфія ўтрымлівае мінімальна неабходны пералік англамоўных выданняў, згрупіраваных блокам і адпаведнасці з асноўнымі катэгорыямі. Аўтар абмежаваў сябе храналагічна – самыя грунтоўныя выданні 1990-х гадоў, да якіх дадаюцца працы, што альбо перайшлі ўжо ў катэгорыю класікі, альбо не мелі ў 1990-я гады адпаведнага перавыдання. Варта таксама ўсведамляць, што паасобныя выданні вельмі часта могуць адносіцца адразу да некалькіх сфер. Тое, што асобныя кнігі яшчэ не трапілі ў бібліятэкі Беларусі, не з'яўляецца дастаткова сур'ёзнаю падставаю, каб не ўключыць іх у дадзены пералік. “Ищите и обрящите”:

Музейялогія (гісторыя, тэорыя)

- Alexander, E.P. Museums in Motion : an Introduction to the History and Functions of Museums, Nashville : AASLH, 1979.
- Alexander, E.P. Museum Masters. Their Museums and their Influence. Nashvill, 1983.
- Bazin, G. The Museum Age, 1967.
- Hudson, K. Museum of Influence. Cambridge, 1988.
- Hudson, K. Museums for the 1980s. A Survey of World Trends, London, 1977.
- Riviere, G.H. La museologie, Paris, 1989.
- Stransky, Z.Z. Introduction to the Study of Museology. – Brno, 1995.
- Well, S.E. Rethinking the Museums and Other Meditations. Washington DC, 1990.
- Witlin, A.S. Museums: In Search of a Usable Future, Cambridge.

Падрыхтоўка музейных кадраў.

- Bloom, J. and Powell, E. (eds) Museum for a New Century. A report of the Commission on Museums for a New Century, Washington, D.C. : AAM, 145 p.

- Boyland, P. Museum Training : A General Concept of ICOM for Forty Years // Museum (UNESCO), № 156 (Vol. XXXIX, № 4).
- Burcaw, G. E. Introduction to Museum work, Nashville, 1983. – 209 p.
- Edson, G. International Directory of Museum Training. London and New York, Routledge, 1995.
- International Council of Museum. ICOM Statutes, Paris : ICOM, 1990.
- Kavanagh, G. (ed) Museum Provision and Professionalism. Routledge, London & New York, 1994.
- Pearce, S. (ed) Museum Studies in Material Culture, Leisester : Leisester University Press, 1989.
- Sofka, V. (ed) Methodology and Professional Training. ICOFOM Study Series, 1983.
- Van Mensh, P. Professionalising the Muses, Amsterdam : AHA Books, 1989.

Кіраванне музеямі

- Ambrose, T. and Runyard, S. Forward Planning: A handbook of business, corporate and development planning for museums and galleries. London: Routledge, 1991.
- Ambrose, T. Managing New Museums (A Guide to Good Practice). – Scottish Museums council, Edinburgh, 1993.
- Ambrose T., Pain C. Museum Basics. London, Routledge, 1993.
- Guthe, C.E. So You Want a Good Museum / A Gide to The Management of Small Museums / AAM, 1957.
- Lord B., Lord, G. D. The Mannual of Museum Planning. London, 1997. – 361 p.
- MacBeath, G. and Gooding, J. Basic Museum Management. Ottawa : Canadian Museum Association, 1969.
- Moore K. (ed) Museum Management. London, Routledge, 1994.
- Phillips, C. The Museum Director as Manager, Nashville, 1983.
- Thompson, J. (ed) Manual of Curatorship. A Gide to Museum Practice. – Butterworths, London, 1984.

Кансервацыя / рэстаўрацыя

- Ellis, M. The Care of Prints and Drawings. AASLH, 1987.
- Finch, K. and Putman, G. The Care and Preservation of Textiles, London : B.T. Batsford, 1985.
- Guildbeck, P. The Care of Antiques and Historical Collections, Nashville, AASLH, 1986.
- Horie, C.V. Materials for Concervation, London, Butterworths, 1987.
- Morgos, A. Theoretical Bases of Concervation. Budapest, 1989. – 21 p.
- Ito, N. The Conservation of Wooden Cultural Property, Tokyo, 1983.

- Jaro, M. (ed) Conservation of Metals. Veszprem, Hungary, 1989.
- Paine, C. (ed) Standards in the Museum Care of Archeological Collections, London, 1992.
- Pearse, D. Conservation Today, London, 1989.
- The Conservation of Cultural Property. Museum and Monuments, Vol. XI. Paris: UNESCO, 1968.
- Working Group of the International Committee for Conservation // Museum (UNESCO), 1987.

Захавање калекцый

- Appelbaum, B. Guide to Environmental Protection of Collections, Madison : Sound View Press, 1991.
- Bachmann, K. (ed) Conservation Concerns – A Guide for Collections and Curators, Washington, D.C. : Smithsonian Institution Press, 1992.
- Collecting Management. Edited by Alle Fany. R/L&NY. 1995. – 304 p.
- Kavanagh, G. History Curatorship, Leicester: Leicester University Press, 1990.
- Lord, B., Lord, G., Nicks, J. The Cost of Collecting, Collection Management in UK Museums, London : Her Majesty's Stationery Office, 1989.
- Thompson, J. (ed) Manual of Curatorship. A Guide to Museum Practice. – Butterworths, London, 1984. – 553 p.

*Аляксандр Калбаска, прафесар ЕГУ,
дырэктар Запаведніка ў 1988-1994 і 1997-2000 гадах,
aliaksandr.kalbaska@ehu.lt*

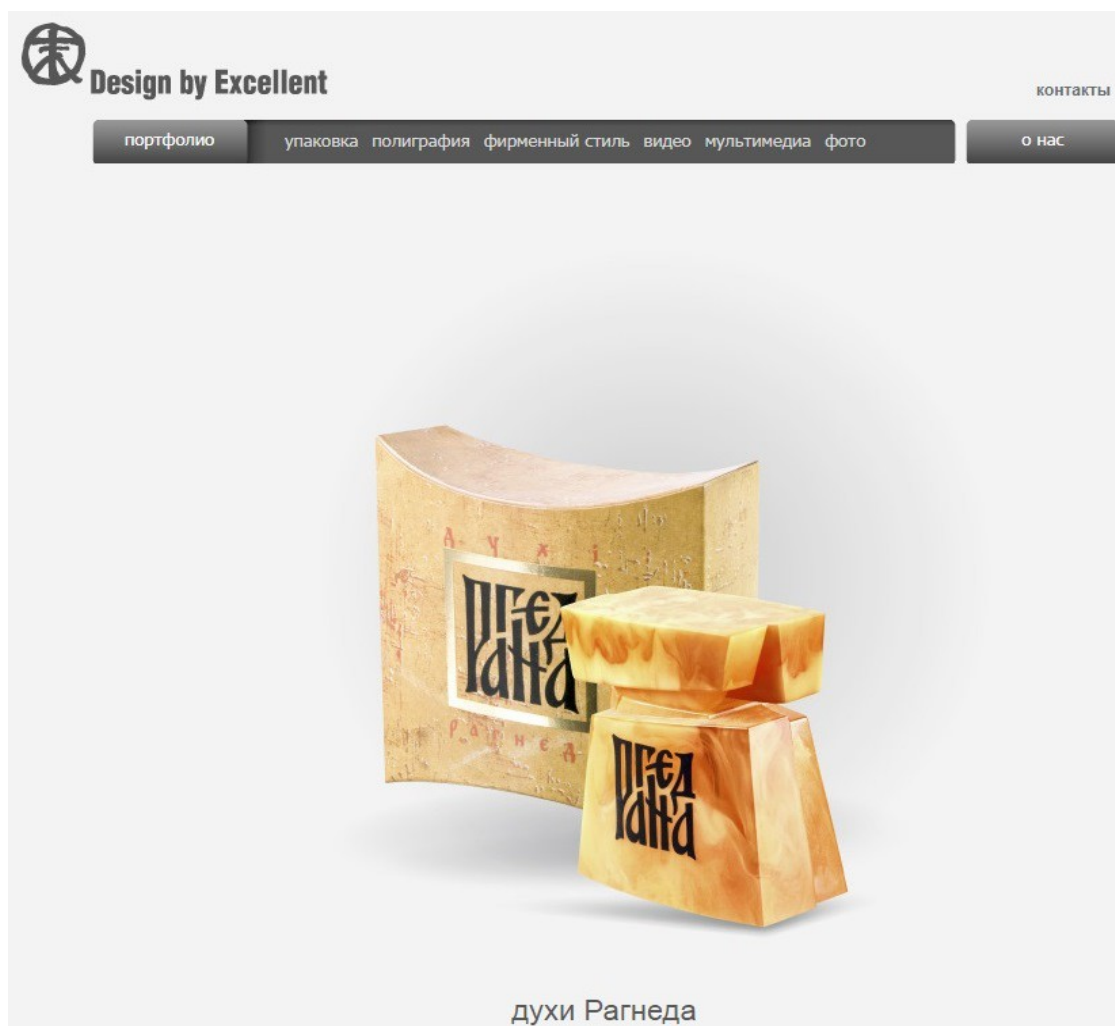
Навуковая праца

Заслаўе ў беларускай культуры

Сфера культуры і гісторыі – поле вельмі шырокае. Яно ахоплівае велізарную колькасць чалавечых дасягненняў. Асабліва цікава, калі сфера культуры і гісторыі судакранаецца з побытавай прасторай, прасторай паўсядзённасці, калі мінулае далучаецца да сучаснасці. Стасуецца гэта, у тым ліку, і выбару назваў гандлёвых марак, назваў тавараў і паслуг, іх дызайнерскага вырашэння. У дадзеным выпадку далёка не кожнаму гістарычнаму персанажу і культурнай з’яве надаецца гонар трапіць у прастору побыту і паўсядзённасці, разыйсціся, так бы мовіць, “у народзе”. Выкарыстанне адсылак да гістарычнага мінулага ў сучаснасці выклікае цікавасць да нашай гісторыі часам і ў тых грамадзян, якія ніколі асаблівага інтарэсу да такой тэмы не праяўлялі. Часта гэта адбываецца выпадкова ці

то спантанна. Чалавеку проста робіцца цікавым, чаму менавіта такую назву мае некаторая фірма ці завод, чаму менавіта такім чынам называецца пэўны гатунак сыру, хлеба або нейкі тавар прамысловай вытворчасці. Стасуецца гэта і звыклага для нас выраба, які кожны з нас выкарыстоўвае ў паўсядзённасці, каб надаваць целу прыемны водар. Так, гутарка далей пойдзе аб парфуме ці то “духах”, але не аб усіх агулам, а толькі аб адным канкрэтным іх гатунку.

Гісторыя Рагнеды – князеўны, якая з’яўлялася жонкай спачатку наўгародскага, а потым і кіеўскага князя Уладзіміра Святаславіча, стала першай жанчынай-манахіняй сярод усходніх славян і непасрэдным чынам была звязана з мінуўшчынай Заслаўя (Ізяслаўля), з’яўлялася вядомай як у савецкія, так і ў пазнейшыя часы. Асаблівы распаўсюд яна атрымала з павелічэннем цікавасці беларусаў непасрэдна да сваёй гісторыі, які адбыўся ў 1990-х гг. І цікавасць гэта адбілася цікавым і незвычайным чынам – у рашэнні даць аднаму з гатункаў жаночай парфумы назву “Рагнеда”, што і было зроблена ў 1993 г.

духи Рагнеда
Дызайн-праект бутэлеккі парфумы “Рагнеда” і яе пакавання
(аўтары: В. Сафонаў і В. Свягін), 1993 г.

Парфума “Рагнеда”, вырабленая ТЗА “Міран-Парфума” ў 1999 г.

Дызайн-праект для бутэлечкі парфумы і яе пакавання (кардоннай упакоўкі-каробачкі) “Рагнеда” быў выкананы па замове фабрыкі “Міран-Парфюм” (“Міран-Парфума”, фабрыка існуе і зараз у г. Мінску) дызайнерамі Валерыем Сафонавым і Валянцінам Свіягіным у кастрычніку 1993 г. [1]. Затым парфума была пушчана згаданай вышэй фабрыкай ў масавую вытворчасць. Дызайн бутэлечкі з часам быў крыху зменены, а вось дызайн пакунка захавлі такім, якім ён быў першапачаткова прапанаваны аўтарамі дызайн-праекта. Парфума “Рагнеда” адносілася да групы “Экстра”, разлівалася ў шклянныя бутэлечкі аб’ёмам 21 мл. Водар яе быў кветкава-ўсходні, лёгкі, з адцінкамі фіялкі і амбры. Дакладна акрэсліць прамежак часу, у які выпускалася гэтая парфума, складана, але дакладна вядома, што ў 1999 г. яна яшчэ выпускалася [2].

Менавіта такім чынам згадка аб гістарычнай постаці – князеўне Рагнедзе пайшла “ў народ”, гісторыя паядналася з прасторай побыту і паўсядзённасці, пакінула свой след у беларускай культуры ды нагадала людзям аб мінулым нашай краіны, аб мінулым Заслаўя.

Літаратура

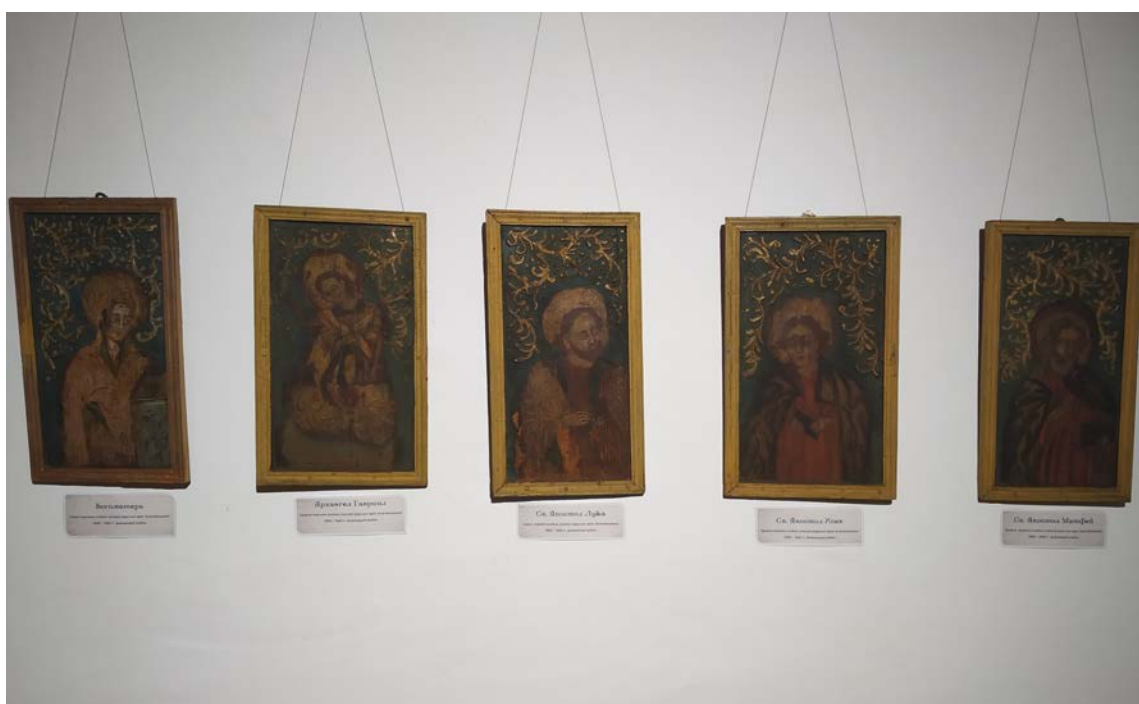
1. Духи “Рагнеда” [электронны рэсурс] – Рэкламна-выдавецкае агенцтва “Excellent design studio”. – Рэжым доступу: <http://excellent.by/wemake/package/676>. – Дата доступу: 01.07.2022.
2. Духи винтаж “Рагнеда” [электронны рэсурс] – аўкцыён “Avito”. – Рэжым доступу: https://www.avito.ru/krasnodar/krasota_i_zdorove/duhi_vintazh_ragneda_2256290868. – Дата доступу: 06.07.2022.

Православные иконы из фондов музея-заповедника

В фондах нашего музея хранится ряд православных икон середины XIX-начала XX вв. Это произведения русской и белорусской иконописных школ. В музейные сборы иконы попадали разным способом. Значительное количество православных икон было передано в начале 1990-х гг. Брестской таможней — это был конфискат, который нарушители хотели контрабандой вывезти за границу, с целью извлечения прибыли, но эта их попытка была пресечена нашими пограничниками. Часть предметов, включённых в коллекцию, к примеру, была спасена художником Виктором Марковцом, который заметил, как в одной из деревень Докшицкого района в храме разбирали Царские врата. Работники хотели выбросить пять клейм (специально написанных для врат образов), которые были на этих Царских вратах, но Виктор забрал их и передал около 1989 г. в музей-заповедник. Данные клейма — оригинальная работа белорусской иконописной школы середины XIX в.

Именно на основе православных икон, хранящихся в фондах нашего музея, и была создана выставка “Истоки духовности”, посвящённая 1030-летию православия (христианства) на белорусских землях, действующая сейчас в зале временных выставок музейно-выставочного комплекса.

*Клеймы з Царскіх врат (паходзяць з храма ў Докшыцкім раёне), 1850-1860-я гг.,
беларуская іканапісная школа*

Иконы на этой выставке были представлены согласно концепции последовательности православных праздников по литургическому году, который в давние времена начинался с сентября. Пространство, образованное иконами, дополнительно объединено в единое целое с помощью Царских врат, размещённых в нише зала, и птиц из соломки, заполняющих верхний объём по левой и по правой сторонам от врат. Царские врата сплетены из соломки в 1990 г. по примеру Царских врат 1810

г. одного из православных храмов Пинщины мастерицами Ларисой Николаевной (мать) и Алиной Владимировной Лось (дочь). Тканевые вставки разных цветов, использованные в декорировании плетения, имитируют драгоценные камни.

Царскія вароты, вырабленыя Л.М. і А.У. Лось у 1990 г., па ўзоры Царскіх варот з Піншчыны пач. XIX ст.

Данная выставка нашла живой отклик у посетителей, что особенно было заметно 28 июля, когда в Заславле происходило празднование 1030-летия православия на белорусских землях. Люди с интересом осматривали иконы, рассуждали о иконописных традициях наших предков, о святых и сюжетах, отображённых иконописцами. Выставка “Истоки духовности” продолжает свою работу и является ярким примером умелого использования предметов из фондов музея в раскрытии проблемы православия и его бытования в Беларуси, а также тематического сочетания временной выставки со значимым праздником, имеющим как общегородское, так и республиканское значение.

Выданне не з’яўляецца камерцыйным: распаўсюджваецца дармова (бясплатна) і выключна ў адукацыйных і асветніцкіх мэтах для знаёмства з працай і здабыткамі ДУ «ГКМЗ «Заслаўе».

Газета «Заслаўскія зборы» існуе толькі ў электронным выглядзе, з мэтай рэалізацыі шырокага доступу да яе матэрыялаў праз сетку «Інтэрнэт», а таксама – ашчаднага стаўлення да прыродных рэсурсаў.

Рэдкалегія: Сабалеўская І.В., Арцёмьева І.Д., Пакінка А.В., Кандратовіч І.Г.

Рэгулярнасць: газета выдаецца раз на месяц.